

## LAKIALOITE 106/2010 vp

### Laki tekijänoikeuslain 58 §:n muuttamisesta

#### *Eduskunnalle*

#### ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Sen estämiseksi, että väärennökseksi todettu kuvaamataiteen teos päättyy uudelleen markkinoille ja myyntiin ikään kuin aitona, tekijänoikeuslakia tulee muuttaa niin, että väärennöksiksi todetut teoskappaleet merkitään taidemuseoissa tai auktorisoitujen taideasiantuntijoiden toimes-

ta tapahtuvien aitoustutkimusten yhteydessä merkinnällä, että kysymyksessä on väärennös. Todetusta väärennöksestä tulee myös tehdä ilmoitus poliisille. Viranomaisten tulee perustaa väärennösrekisteri, johon väärennöksiksi osoitetut teokset tulee merkitä.

#### PERUSTELUT

Taideväärennöksiin liittyvä lainsäädäntö on Suomessa puutteellinen. Väärennöksiksi todettua taidetta kiertää markkinoilla aitoina teoksina, kun väärennöksiä ei voida aitoustutkimusten yhteydessä varustaa merkinnällä, että kysymyksessä ei ole alkuperäinen teos. Tekijänoikeuslain mukaan poliisi voi takavarikoida väärennöksen, mutta väärennöksen ilmoittamisvelvollisuutta poliisille ei nykyisen lain mukaan ole. Taidekauppaan on tullut mukaan yhä enenevässä määrässä ammattirikollisia, rajojen avauduttua myös ulkomailta.

Kuten viimeaikaisesta keskustelusta käy ilmi, kopioista ja väärennöksistä on tullut kansalaisia huolestuttava merkittävä ongelma. Taidemuseot ja taideasiantuntijat pitävät huomattavana ongelmana sitä, ettei heillä ole lakiin perustu-

vaa oikeutta tai velvollisuutta tehdä teoskappaleisiin, jotka on todettu väärennöksiksi, siitä merkintää. Lainsäätäjä ja virkamiehet suhtautuvat asiaan välinpitämättömästi. Taitelijoiden ja näiden oikeudenomistajien taloudelliset menetykset ovat valtavat. Taiteen hankkijan kuluttajansuoja on olematonta.

Tilanteeseen on saatava parannus muuttamalla lainsäädäntöä niin, että väärennöksiksi todetut taidekappaleet merkitään väärennöksiksi ja niistä ryhdytään pitämään rekisteriä, jolloin niiden palaaminen uudelleen markkinoille aitoina estyy.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:*

## Laki tekijänoikeuslain 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*lisätään* tekijänoikeudesta annetun lain (404/1961) 58 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 821/2005 ja 776/2010, uusi 4 ja 5 momentti seuraavasti:

### 58 §

— — — — —  
Taideteosten kappaleiden väärennökset todetaan taidemuseoissa tai auktorisoitujen taideasiantuntijoiden tekemässä aitoustutkimuksessa. Väärennöksiksi todetut teoksen kappaleet on merkittävä taidemuseoissa tai auktorisoitujen taideasiantuntijoiden toimesta väärennösmerkinnällä. Teoksen kappaleen väärennökseen voidaan tehdä väärennösmerkintä myös alkuperäi-

sen teoksen tekijän tai tekijänoikeuksien haltijan vaatimuksesta.

Taidemuseot tai auktorisoidut taideasiantuntijat eivät voi tehdä aitoustutkimusta, ellei sen pyytäjä etukäteen suostu siihen, että mikäli teos havaitaan väärennökseksi, siihen tehdään merkintä väärennöksestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-  
kuuta 2011.

Helsingissä 12 päivänä marraskuuta 2010

Jouko Laxell /kok